

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Chișca-Doneva Tamara

Judecători

Cobzac Elena

Ghervas Maria

Stratulat Galina

Burduh Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, în cauza penală privind-l pe

**Ghețu Artur XXXXX**, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx

***Termenul de examinare a cauzei:***

**1. prima instanță:** 05.04.2011 – 10.10.2011

**2. instanța de apel:** 11.11.2011 – 14.03.2012

05.12.2012-29.04.2015

29.02.2016-30.05.2018

14.01.2019-11.03.2020

**3. instanța de recurs:** 31.05.2012 – 04.10.2012

22.07.2015-02.02.2016

31.07.2018-04.12.2018

19.05.2020-29.09.2020

**A C O N S T A T A T :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Edineț din 10 octombrie 2011, Ghețu Artur XXXXX a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

**2.** De către organul de urmărire penală, Ghețu Artur XXXXX a fost învinuit de faptul că, în perioada lunii iulie-august 2010, folosindu-se de încrederea obținută în rezultatul relațiilor dintre el și Mohoreanu Rodica, pe care a ajutat-o, folosindu-se de funcția deținută de specialist în percepere fiscală din cadrul Primăriei Edineț la obținerea documentelor necesare pentru vinderea bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX, nr. XXXXX și nr. XXXXX, situate în or. XXXXX str. XXXXX,

având ca scop însușirea prin abuz de încredere, a însușit de la Rodica Mohoreanu suma de 23 000 lei, pe care victima i-a transmis benevol sub influența înșelăciunii lui Ghețu Artur de acordare a sumei respective cu titlu de împrumut, deși încă la momentul primirii banilor avea drept scop însușirea lor și nu intenționa să-i restituie. La propunerea lui Rodica Mohoreanu de a constata împrumutul printr-un înscris sub semnătură privată - recipisă, Ghețu Artur a declarat că trebuie să aibă încredere în el.

Continuându-și activitatea infracțională Ghețu A., cunoscând faptul că cumpărătorul bunurilor imobile situate în or. XXXXX str. XXXXX, Aliona Litra nu a achitat integral prețul, la 04 septembrie 2010, s-a întâlnit cu ea și, prezentându-i informația denaturată, precum că a vorbit cu Rodica Mohoreanu, prin înșelăciune a luat de la A. Litra suma de 24 000 lei, pe care a însușit-o.

Tot el, în una din zilele lunii septembrie 2010, nestabilită de către organul de urmărire penală, a mai însușit prin abuz de încredere suma de 1 000 lei, pe care Rodica Mohoreanu i-a dat-o pentru ca el să o transmită lui Vasile Leondari, față de care avea această datorie.

În rezultatul acțiunilor de escrocherie din partea lui Artur Ghețu lui Rodica Mohoreanu i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 48 000 lei.

### 3. Împotriva sentinței au declarat apel:

3.1 Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Artur Ghețu să fie condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, iar în baza art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumulul parțial al pedepselor, a-i stabili pedeapsa definitivă de 1 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții pe un termen de 3 ani. Totodată, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată R. Mohoreanu să fie admisă.

3.2 Partea vătămată Mohoreanu Rodica, care a indicat că sentința este ilegală și urmează a fi casată, cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului la o pedeapsă cu executarea reală, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate. Probele administrate confirmă vinovăția lui A. Ghețu, însă instanța a dat probelor o apreciere greșită. Mai mult, inculpatul a însușit anterior, prin metode similare, bani și de la alte persoane, pentru care a fost pedepsit penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 martie 2012, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate.

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, just ajungând la concluzia privind nevinovăția lui A. Ghețu.

5. Decizia nominalizată a fost contestată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat, casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 octombrie 2012, recursul declarat de către procuror a fost admis, cu dispunerea

rejudicării cauzei în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, pe motiv că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală, în sensul că, nu a acordat procurorului posibilitatea de a prezenta probe suplimentare în sprijinul învinuirii înaintate lui A. Ghețu, încălcându-se principiul contradictorialității în procesul penal, ceea ce s-a reflectat asupra soluției adoptate.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2015, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate.

Instanța de apel, a menționat că instanța de fond în conformitate cu cerințele legii, efectuând o analiză amplă a probelor cercetate sub toate aspectele, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, corect a ajuns la concluzia de nevinovăție a lui Artur Ghețu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și partea vătămată Mohoreanu R., care au solicitat:

- procurorul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârii contestate cu dispunerea rejudecării cauzei. Recurentul consideră că instanța de apel, contrar prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, ilegal a adoptat o decizie de menținere a sentinței, prin care a dat prioritate depozițiilor inculpatului, care a negat vinovăția sa, neapreciind declarațiile martorilor, expertizelor tehnico-științifice, limitându-se la criticarea probelor prezentate de acuzare.

- partea vătămată, a solicitat casarea hotărârilor contestate și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului. A menționat că instanțele judecătorești au pus la baza soluției de achitare doar declarațiile inculpatului și raportul expertizei grafoscopice din 23.12.2014, potrivit căreia cuvântul „Artur” nu s-a putut stabili cine l-a scris.

9. Prin decizia din 02 februarie 2016, Colegiul penal lărgit a Curții Supreme de Justiție a admis recursurile ordinare declarate de către procuror și partea vătămată Mohoreanu R., și a dispus rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță într-un alt complet de judecată.

Instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel eronat a indicat că, probele administrate în respectiva cauză penală nu confirmă vinovăția inculpatului, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora. Mai mult, instanța de recurs ordinar a menționat că, instanța de apel pripit și-a motivat soluția de menținere a achitării lui Artur Ghețu, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 mai 2018, au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată, casată sentința

cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Ghețu Artur, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (în redacția Legii nr. 958-XV din 18.04.2002) stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către Rodica Moroheanu, și s-a dispus încasarea de la Artur Ghețu în beneficul părții vătămate a sumei de 48 000 lei.

11. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond dispunând achitarea lui Artur Ghețu pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, a dat o apreciere unilaterală probelor cercetate în cadrul ședinței judiciare, ignorând totalmente probele administrate în respectiva cauză penală, care cu certitudine dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a judecat unilateral și superficial cauza, în lipsa unei cercetări obiective a probelor acuzării. La emiterea sentinței, instanța trebuia să îndeplinească cerințele prevăzute de art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute de art. 385 Cod de procedură penală. Instanța de fond la adoptarea sentinței a ignorat respectarea prevederilor procesual penale și anume; dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea. Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că soluția adoptată de către instanța de fond privind achitarea lui Artur Ghețu, pe motiv că nu s-a constatat fapta infracțiunii, este nemotivată prin prisma probelor administrate în cauză.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța de fond achitându-l pe Artur Ghețu, nejustificat a neglijat și a redus valoarea probelor prezentate de către partea acuzării și cercetate în ședința.

Instanța de apel a constatat că, Artur Ghețu în perioada lunii iulie-august 2010, folosindu-se de încrederea obținută în rezultatul relațiilor dintre acesta și Rodica Mohoreanu, pe care a ajutat-o, folosindu-se de funcția deținută de specialist în percepere fiscală din cadrul Primăriei Edineț, la obținerea documentelor necesare pentru vinderea bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX, nr. XXXXX și nr. XXXXX situate în or. XXXXX str. XXXXX, având ca scop însușirea prin abuz de încredere, a însușit de la Rodica Mohoreanu suma de 23 000 lei, pe care victima i-a transmis benevol sub influența înșelăciunii lui Artur Ghețu de acordare a sumei respective cu titlu de împrumut, deși el încă la momentul primirii banilor avea drept scop însușirea lor și nu intenționa să-i restituie. La propunerea lui Rodica

Mohoreanu de a constata împrumutul printr-un înscris sub semnătură privată - recipisă, A. Ghețu a declarat că trebuie să aibă încredere în el.

Continuându-și activitatea infracțională A. Ghețu, cunoscând faptul că cumpărătorul bunurilor imobile situate în or. XXXXX str. XXXXX, Aliona Litra nu a achitat integral prețul, la 04 septembrie 2010, s-a întâlnit cu ultima și, prezentându-i informația denaturată, precum că a vorbit cu Rodica Mohoreanu, prin înșelăciune a luat de la A. Litra suma de 24 000 lei, pe care a însușit-o.

Tot el, în una din zilele lunii septembrie 2010, nestabilită de către organul de urmărire penală, a mai însușit prin abuz de încredere suma de 1 000 lei, pe care Rodica Mohoreanu i-a dat-o pentru ca el să o transmită lui Vasile Leondari, față de care avea această datorie.

În rezultatul acțiunilor de escrocherie din partea lui Artur Ghețu, lui Rodica Mohoreanu i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 48 000 lei, al cărui caracter conform art. 126 alin. (2) Cod penal, pentru victimă este considerabil.

Astfel cercetarea suplimentară, obiectivă și multilaterală a probelor administrate în prezenta cauză, dovedesc comiterea de către inculpatul Artur Ghețu a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșită cu cauzarea de daune considerabile cu folosirea situației de serviciu" (în redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002).

12. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În motivare recursurilor declarate, apărătorul susține că instanța de apel a admis o eroare gravă și anume contrar prevederilor art. 415 alin. (21) Cod de procedură penală, a pronunțat o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe probele administrate de prima instanță care a pronunțat o sentință de achitare.

Mai mult, recurentul indică că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor reaprecierii probelor contrară celei date de către instanța de fond ori a respingerii acestei aprecieri.

Totodată, avocatul menționează că prima instanță corect a indicat că, în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a escrocheriei, or instanța de apel a omis să se expună asupra acestui fapt.

De asemenea, apărătorul susține că conform prevederilor art. 10 Cod penal, instanța de recurs urmează să-l achite pe inculpat de sub învinuirea înaintată, deoarece în urma modificărilor prevederilor art. 190 Cod penal, dispoziția alin. (2) lit. c), a fost exclusă.

13. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată total decizia și

dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

14. În motivarea soluției, instanța de recurs a menționat, că instanța de apel în cadrul ședințelor de judecată nu a supus verificării probele privind acuzarea în baza art. 190 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, unii martori nefiind audiați pe viu, instanța de apel nemotivându-și decizia în acest sens.

Astfel, în ședința instanței de apel din 15 iunie 2016, instanța de apel a indicat că se reia cercetarea judecătorească potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu audierea nemijlocită a părții vătămate Rodica Mohoreanu, a martorului Aliona Litra și a inculpatului, punând în sarcina procurorului prezența acestora (f.d. 129, vol. II).

Din materialele dosarului se confirmă faptul că, martorul Aliona Litra la 23 martie 2017, a înaintat o cerere prin care a solicitat examinarea cauze penale, în lipsa acestuia pentru data de 11 mai 2017, deoarece ultima nu s-a aflat în țară (f.d. 156, vol. II), ulterior instanța de apel a omis să o citeze la celelalte ședințe de judecată, punând la baza condamnării inculpatului după o sentință de achitare declarațiile martorului acuzării date la etapa cercetării judecătorești în instanța de fond.

Totodată, instanța de recurs a remarcat faptul că, declarațiile martorului Aliona Litra date în ședința instanței de fond, au fost apreciate ca probă ce demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului de către instanța de apel, făcând trimitere la declarațiile altor martori care la fel nu au fost prezenți în ședințele de judecată a instanței de apel, deoarece nu au fost citați legal.

Instanța de recurs a conchis că, în ședința instanței de apel, au fost audiați pe viu, doar partea vătămată și inculpatul, respectiv numai pe aceste probe a și fost fundamentată decizia de admitere a apelului declarat de către procuror și apelul declarat de către partea vătămată, cu casarea sentinței de achitare și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului Artur Ghețu.

Instanța de recurs a remarcat că, instanța de apel prin decizia pronunțată a încălcat prevederile art. 415 alin. (2<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În această privință, instanța de recurs a susținut că, dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe.

Totodată, instanța de recurs a indicat că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu își motivează decizia, la fel ultima omite să dezvăluie din care

motive a admis acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, or o astfel de motivare este contrară rigorilor art. 6 CEDO.

În atare circumstanțe, instanța de recurs a considerat, că instanța de apel a comis erori de drept prin încălcarea prevederilor art. 100, 101, 394, 414-419, 415 alin. (2<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, iar aceste abateri se cuprind în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, superficial a verificat legalitatea și temeinicia sentinței.

15. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

16. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că după îndeplinirea prevederilor legale, instanța de fond dispunând achitarea inculpatului Ghețu A. de sub învinuirea formulată pe art.190 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, pe motivul că nu s-a constatat existenței faptei infracțiunii, a adoptat o hotărâre legală, motivată și temeinică, bazată pe întreg ansamblul probant și prevederile legale, care cert dovedesc nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, soluționând astfel toate chestiunile prevăzute pentru adoptarea sentinței, după cum prevede art.385 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat, că instanța de fond a dat deplină eficiență prevederilor art. 390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, corect le-a raportat la materialele cauzei și just a stabilit, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesual-penale și penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului Ghețu Artur de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c), d) Cod penal.

Această concluzie a instanței de apel rezultă din ansamblul de probe cercetate, raportate la prevederile legale. Prima instanță și-a baza soluția pe declarațiile inculpatului Ghețu Artur, care au fost apreciate în raport cu probele cercetate, pe declarațiile părții vătămate Mohoreanu Rodica, pe declarațiile martorilor Breabin Aurel, Leondari Vladimir și Litra Aliona și pe probele scrise: plîngerea lui Mohoreanu R. din 29.12.2010, procesul-verbal de ridicare din 19.01.2011, carnetul, ordonanța de recunoaște drept corpuri delictive din 19.01.2011, plîngerea lui Mohoreanu R. din 07.02.2011.

În viziunea instanței de apel, instanța de fond a apreciat probele din punct de vedere a situației obiective, legale și prin coroborare între ele. Inculpatul Ghețu Artur n-a recunoscut vina în infracțiunea incriminată prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, dar a acceptat să dea declarații și a dat declarații reieșind din poziția lui, formîndu-și linia de apărare. Darea declarațiilor și alegerea liniei sale

individuale de apărare este un drept al inculpatului prevăzut la art.17 și 21 Cod de procedură penală.

Instanța de fond a apreciat obiectiv probele, reieșind din situația de fapt în care sau produs evenimentele, prin coroborare și raport cu prevederile legale.

La analiza coroborată a acestor probe, instanța de apel a constatat, că acuzarea n-a prezentat probe obiective, pertinente, concludente, utile și veridice care să confirme învinuirea adusă inculpatului Ghețu Artur, susținând în acest sens concluzia instanței de fond.

Examinând declarațiile părții vătămate Mohoreanu R., martorilor Breabin A., Leondari V., Litra A. și inculpatului Ghețu A. din instanța de apel, în raport cu declarațiile lor date în instanța de fond, cu materialele cauzei penale, prevederile legale și motivarea sentinței, instanța de apel a considerat că instanța de fond a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluzia de achitare rezultă din aceste probe.

Probelor de învinuire prezentate la care face trimitere procurorul și partea vătămată în apelurile declarate, instanța de fond le-a făcut o analiză și le-a dat o apreciere legală, sub toate aspectele, complet și obiectiv, în coroborare cu celelalte probe, nefiind stabilită vinovăția inculpatului Ghețu Artur în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel nu a putut reține ca fiind întemeiat argumentul invocat în apelurile declarate, precum că instanța de fond a ținut cont doar de declarațiile inculpatului și a lăsat fără o apreciere declarațiile date de Mohoreanu R. privind încrederea pe care a avut-o dînsa față de inculpat, care după cum se indică în apeluri a fost confirmată integral prin declarațiile martorilor Breabin A., Leondari V. și Litra A.

La acest aspect, instanța de apel a indicat, că martorii menționați au declarat în instanța de fond că, nu a văzut ca partea vătămată Mohoreanu R. să-i fi transmis careva sume de bani lui Ghețu A. și doar știu despre aceasta din spusele ei.

Cît privește afirmația invocată referitor la faptul, că instanța de fond eronat a apreciat declarațiile martorei Litra A., care nu a recunoscut în fața instanței transmiterea lui Ghețu A. a sumei de 24000 lei și faptul achitării sumei de 400000 lei în mai multe rate, aceasta nu poate fi reținută în favoarea apelanților.

La fel, în opinia instanței de apel nu poate fi reținut și argumentul invocat în apeluri referitor la faptul transmiterii banilor cu confirmarea prin însemnările efectuate de inculpat în carnetul roz al părții vătămate, deoarece acuzarea n-a prezentat careva probe în acest sens.

În sensul stabilirii circumstanțelor descrise în carnet nu s-a întreprins nici o acțiune, atît din partea organului de urmărire penală, cît și de procuror, limitîndu-se doar la declarațiile părții vătămate, or, legea procesual-penală prevede un șir de acțiuni procesuale care pot fi întreprinse.

Ulterior, în cadrul instanței de apel au fost efectuate expertize ale scrisului din carnetul lui Mohoreanu R. Potrivit explicațiilor inculpatului Ghețu A., la rugămintea părții vătămate el a scris cu mâna sa în carnet suma de 500000 lei datorita la bancă, sub dictarea ei au fost scrise sumele datoriilor lui Mohoreanu R. față de bancă, notar. Totodată a explicat, că cuvântul „Artur” din carnetul părții vătămate nu l-a scris și nu cunoaște cine l-a executat. Nici o dată partea vătămată nu i-a transmis bani. Înscrierile din carnet nu conțin o descifrare a sumelor indicate, de aceea nu pot fi considerate ca o probă utilă, pertinentă, concludentă, or, sumele indicate de sute de mii nu sunt incriminate inculpatului. Înscrierile din acest carnet nu conțin elementele prevăzute de lege pentru o recipisă.

Veridicitatea declarațiilor inculpatului se confirmă prin rapoartele de expertiză nr.1359 din 25.04.2013 și nr.5815 din 23.12.2014.

Nu s-a stabilit nici o probă ce să confirme că, Ghețu A. să fi acționat prin înșelăciune sau abuz de încredere și să fi dobândit ilegal de la Mohoreanu R. careva sume de bani. Nu s-a stabilit nici pretinsa folosire a situației de serviciu.

Fiind analizate în detaliu, declarațiile părții vătămate confirmă că inculpatul n-a înșelat-o și n-a abuzat de încrederea ei, astfel lipsește atât latura obiectivă, cât și subiectivă a infracțiunii de escrocherie.

Mai mult, atât în ședințele de judecată ale instanței de fond, cât și cea de apel nu s-a confirmat faptul, că Ghețu A. să fi primit sumele de bani indicate de partea vătămată. Aceste fapte nu se confirmă nici de martori și nici de înscrieri materiale.

La fel, instanța de apel nu a putut reține argumentul invocat de apelanți privind faptul, că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii săvârșite a fost dovedită pe deplin și că declarațiile inculpatului urmau a fi apreciate critic, deoarece în cadrul procesului de judecată care s-a desfășurat cu respectarea tuturor drepturilor, libertăților și garanțiilor procesuale nu s-a stabilit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c), d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut și faptul, că în cauza respectivă n-au fost prezentate careva acte juridice care ar demonstra împrumutul sumei de 23000 lei, iar careva probe, că Ghețu A. ar fi primit de la Mohoreanu R. suma de 1000 lei, de asemenea n-au fost prezentate. Este lipsită de probare și pretinsa sumă de 24000 lei.

Mai mult ca atât, instanța de apel a mai reținut, că învinuirea adusă lui Ghețu Artur nu este clară, pe primul epizod nefiind indicată data concretă a presupusei infracțiuni, iar pe al doilea epizod este pus sub învinuire la 24.02.2011 de comiterea presupusei infracțiuni la 04.09.2011.

Instanța de fond corect a stabilit, că partea acuzării n-a prezentat probe ce să confirme existența faptei infracționale prevăzute la art.190 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, incriminate inculpatului.

Procurorul și partea vătămată în apeluri au indicat probele cercetate în ședința instanței de fond, fără a face referire la careva circumstanțe noi. N-a prezentat probe noi nici în instanța de apel.

Instanța de apel a considerat, că instanța de fond la pronunțarea sentinței de achitare a cercetat toate probele prezentate de părți sub toate aspectele, fiind apreciate la justa valoare, corect ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului, pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, fiind dată deplină eficiență art. 390 Cod de procedură penală.

Concluzia procurorului și părții vătămate de prezență în acțiunile inculpatului Ghețu A. a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, se întemeiază pe presupuneri și pe probe care de fapt nu reflectă implicarea acestuia în activitățile infracționale imputate. Aprecierile pe care procurorul și partea vătămată le-a făcut probelor în instanța de fond, în apel și în ședința de judecată sînt neobiective și contrare materialelor cauzei penale.

17. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- nu este de acord cu concluzia instanței de fond și menținută de instanța de apel referitor la faptul nevinovăției lui Ghețu A. de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal din motiv, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, instanțele în acest sens dând prioritate declarațiilor inculpatului care nu și-a recunoscut vina, pe cînd declarațiile părții vătămate Mohoreanu Rodica au fost neglijate în totalitate de către instanțe. Acesta, fiind o persoană în vîrstă care greu se deplasează, nu ar fi umblat o perioadă atît de lungă de timp prin instanțe de judecată, cheltuind bani pentru transport, decît pentru a-și recupera prejudiciul care i-a fost cauzat de către Ghețu Artur, și nu cu un alt scop;

- fiind interogată în ședința instanței de apel, partea vătămată Mohoreanu Rodica a susținut declarațiile date anterior în ședințele de judecată, a descris atitudinea sa față de Ghețu Artur și anume fiind una de încredere, declarând că la pregătirea actelor necesare pentru vânzarea bunurilor imobile, la autentificarea tranzacției și la transmiterea banilor a participat și Artur Ghețu, tot el i-a transmis lui Aliona Litra și cheile de la depozitele procurate. Partea vătămată a declarat că, în rezultatul acțiunilor de escrocherie din partea lui Artur Ghețu, i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 48 000 lei, care pentru ea este considerabil;

- veridicitatea declarațiilor părții vătămate Rodica Mohoreanu, privind încrederea pe care a avut-o în inculpat, au fost confirmate prin declarațiile martorilor Aurel Brabin, Valeriu Leondari;

- atît instanța de fond, cît și cea de apel eronat au apreciat declarațiile martorului Litra Aliona, care a relatat, că banii au fost transmiși părții vătămate Mohoreanu Rodica în două rate, una în sumă de 500000 lei prin transfer, iar,

cealaltă rată, în fața notarului la data autentificării contractului. Atît documentul oficial - contractul de vînzare-cumpărare, în care este indicat, că banii au fost achitați pînă la încheierea contractului, cît și declarațiile martorului Antofiiciuc Alexandru confirmă declarațiile mincinoase ale martorului Litra Aliona. Cu toate acestea, instanțele de judecată pun la baza sentinței de achitare declarațiile martorului Litra Aliona, care nu a recunoscut în fața instanței faptul transmiterii lui Ghețu Artur a sumei de 24000 lei și faptul achitării sumei de 400000 lei părții vătămate în mai multe rate, fapt care se mai confirmă și prin înscrierea pe care a efectuat-o inculpatul Ghețu Artur în caietul de culoare roz, ce-i aparține părții vătămate Mohoreanu Rodica, recunoscut în calitate de corp delict;

- în mod unilateral, fără o analiză a probelor din punct de vedere al coroborării lor, instanțele de judecată au apreciat și declarațiile martorului Breabin Aurel, care a confirmat prin declarații că el, la rugămintea părții vătămate, i-a împrumutat suma de 10000 lei, pe care Mohoreanu Rodica a transmis-o sub influența înșelăciunii lui Ghețu Artur și ale martorului Leondari Valeriu care a confirmat, că el a fost la Ghețu Artur la primărie și a cerut suma de 1000 lei, pe care inculpatul Ghețu Artur a recunoscut-o, declarînd că-i va da banii cînd va primi salariul. Ulterior, în cadrul instanței de apel au fost efectuate expertize ale scrisului din carnetul lui Mohoreanu Rodica;

- potrivit explicațiilor inculpatului Ghețu A., la rugămintea părții vătămate el a scris cu mîna sa în carnet suma de 500000 lei datorita la bancă, sub dictarea ei au fost scrise sumele datoriilor lui Mohoreanu R. față de bancă, notar. Totodată a explicat, că cuvîntul „Artur” din carnetul părții vătămate nu l-a scris și nu cunoaște cine l-a executat. Nici o dată partea vătămată nu i-a transmis bani, înscrierile din carnet nu conțin o descifrare a sumelor indicate, de aceea nu pot fi considerate ca o probă utilă, pertinentă, concludentă, iar sumele indicate de sute de mii nu sunt incriminate inculpatului, înscrierile din acest carnet nu conțin elementele prevăzute de lege pentru o recipisă;

- prin raportul de expertiză grafoscopică suplimentară nr. 5815 din 23.12.2014, expertul a constatat caracteristici diferențiate ale scrisului lui Ghețu Artur condiționate de acțiunea factorilor de ”intricație” (autodeghizare), din ce reiese, că concluzia instanței de apel nu poate fi atît de categorică la momentul infirmării în ceea ce ține de declarațiile părții vătămate;

- comiterea infracțiunii incriminate inculpatului se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză și nu sunt de acord cu constatarea făcută de către instanța de fond și menținută de instanța de apel în acest fel. Reieșind din cele expuse consideră, că atît instanța de fond, cît și instanța de apel nu au clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

18. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din cuprinsul recursului declarat de către procuror se reține, că aceasta invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură, care prevede că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că judecând apelurile declarate, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, corect adoptând soluția de menținere a sentinței de achitare a inculpatului Ghețu Artur de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală și, totodată, ce au fost just apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit că, în acțiunile inculpatului nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, iar argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

În asemenea situație, se reține că în fața instanței de apel, au fost abordate chestiunile privind aprecierea repetată a probelor și expunerea asupra admisibilității acestora. Mai mult ca atât, rezultând din lucrările dosarului, chestiunile nominalizate în cererea de recurs, au constituit obiect de analiză și în instanțele de fond, care s-au expus argumentat asupra acestora.

Totodată, din cuprinsul recursului, în viziunea recurentului probele administrate confirmă vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, menționând conținutul declarațiilor părții vătămate, martorilor și materialele cauzei, însă aceste alegații, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece din cuprinsul hotărârilor atacate se constată, că probele indicate au fost cercetate și asupra cărora instanța de apel s-a expus

întemeiat prin argumente fundamentate în fapt și în drept, și care au fost redată în pct.5 al prezentei decizii, iar în motivarea soluției just a statuat, că „*Instanța de fond corect a stabilit că partea acuzării nu a prezentat probe certe care să confirme existența faptei infracționale prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, incriminate inculpatului*”.

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit teoriei penale, sentința de achitare în cazul în care nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, se adoptă atunci când faptele incriminate inculpatului nu au avut loc ori când consecințele indicate în învinuire s-au produs în urma acțiunilor persoanei căreia i s-a pricinuit dauna sau indiferent de voința cuiva, de exemplu cazul fortuit, fapta săvârșită fără vinovăție. Sentința de achitare, în cazul în care nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, se pronunță în primul rând atunci când faptele incriminate inculpatului nu au fost săvârșite.

Din cuprinsul recursului, în viziunea recurentului, partea vătămată fiind o persoană în vârstă, care greu se deplasează, nu ar fi umblat o perioadă atât de lungă de timp prin instanțe de judecată, cheltuind bani pentru transport, decât pentru a-și recupera prejudiciul ce i-a fost cauzat de către Ghețu A. și nu cu un alt scop. La aceste alegații Colegiul penal reiterează, că acestea nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare în lipsa altor probe concludente și pertinente, ce ar confirma existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Ce ține de critica recurentului, precum că veridicitatea declarațiilor părții vătămate, privind încrederea pe care a avut-o în inculpat, au fost confirmate prin declarațiile martorilor Brabin A., Leondari V., Colegiul penal reține că aceasta a constituit obiect de discuție în instanța de apel, care întemeiat a reținut că, martorii menționați au declarat în instanța de fond că, nu au văzut ca partea vătămată Mohoreanu R. să-i fi transmis careva sume de bani lui Ghețu A. și doar știu despre aceasta din spusele ei.

De asemenea, Colegiul atestă că instanța de apel a dat apreciere corectă și declarațiilor martorului Litra A., care de la prima explicație (la f.d. 4 v. I), a declarat, că lui Ghețu A. nu i-a transmis careva bani, declarații confirmate la audierea din 26 ianuarie 2011 (f.d.16 v. I). Astfel, în acest sens Colegiul penal consideră întemeiate concluziile instanței de apel, precum că fiind audiată într-un proces public, cu preîntâmpinarea pe art. 312, 313 Cod penal și sub jurământ în instanța de fond și apel, martora Litra A. a declarat că, la autentificarea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din str. xxxxx or. XXXXX de la Mohoranu Rodica suma de 500000 lei i-a fost transferată prin bancă, iar ulterior i-a transmis suma de 400000 lei în numerar. Lui Ghețu A. nu i-a transmis suma de 24000 lei. Nu avea temei de a-i transmite lui Ghețu A. careva sume de bani, deoarece suma indicată în contract era achitată lui Mohoreanu R.. La fel n-a văzut ca Mohoreanu R. să-i transmită lui Ghețu A. careva sume de bani. Veridicitatea declarațiilor martorei Litra A. se

confirmă prin extrasul din cont din 18.06.2010 prin care suma de 500000 lei a fost transferată de la ÎI "Litra A." la ÎI "Mohoreanu R.", la fel și prin contractul de vânzare-cumpărare din 10.07.2010 încheiat între A.Litra și R.Mohoreanu pe bunul imobil de 900000 lei.

Totodată, instanța de recurs atestă că, instanța de apel s-a expus și asupra declarațiilor părții vătămate, cu privire la faptul că transmiterea banilor se confirmă prin însemnările efectuate de inculpat în carnetul roz al părții vătămate. În acest sens, just fiind menționat că, în cadrul instanței de apel au fost efectuate expertize ale scrisului din carnetul lui Mohoreanu R. Potrivit explicațiilor inculpatului Ghețu A., la rugămintea părții vătămate el a scris cu mâna sa în carnet suma de 500000 lei datorita la bancă, sub dictarea ei au fost scrise sumele datoriilor lui Mohoreanu R. față de bancă, notar. Totodată a explicat, că cuvântul "Artur" din carnetul părții vătămate nu l-a scris și nu cunoaște cine l-a executat. Nici o dată partea vătămată nu i-a transmis bani. Înscrierile din carnet nu conțin o descifrare a sumelor indicate, de aceea nu pot fi considerate ca o probă utilă, pertinentă, concludentă, or, sumele indicate de sute de mii, nu sunt incriminate inculpatului. Înscrierile din acest carnet nu conțin elementele prevăzute de lege pentru o recipisă. Veridicitatea declarațiilor inculpatului se confirmă prin rapoartele de expertiză nr.1359 din 25.04.2013, prin care s-a constatat că „*textele manuscrise în litigiu, executate pe paginile nr. 7 și 15 ale carnetului, cusut între filele nr. 13 și 15 ale dosarului penal nr. 1a-150/13, au fost executate de Ghețu A., și nr. 5815 din 23.12.2014, prin care s-a stabilit că, „A răspunde la întrebarea despre executorul inscripției manuscrise cu conținutul „Artur”, de pe fila nr. 7 a carnetului părții vătămate, de la fila dosarului penal 14 este imposibil*”, astfel Colegiul penal respinge ca declarative criticile recurentului precum că, expertul a constatat caracteristici diferențiate a scrisului lui Ghețu A. condiționate de acțiunea factorilor de „intricație” (autodeghizare).

Colegiul penal consideră că, instanța de apel s-a expus asupra tuturor probelor, ilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, pătrunzând în esența problemei de fapt și de drept, cercetând amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a apreciat conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă, iar în concluziile sale a motivat admiterea unor probe și respingerea altora, conform art. 394 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală. Astfel, Colegiul penal statuează că, soluția instanței de apel de menținere a sentinței privitor la achitarea lui Ghețu A. de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, este corectă, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin urmare, instanța de recurs constată că, în prezenta cauză, nu se relevă admiterea erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la etapa judecării apelului, după cum pledează procurorul.

Reieșind din considerentele expuse supra, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante,

prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, ce corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală astfel că nu există temei pentru admiterea recursului ordinar în sensul declarat, drept urmare toate criticile din recursul declarat de către procuror, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

19. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

#### **DECIDE:**

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Ghețu Artur XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 12 noiembrie 2020.

Președinte	Chișca-Doneva Tamara
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Ghervas Maria
Judecător	Stratulat Galina
Judecător	Burduh Victor